

РЕЗЮМЕ

НА ПРОЕКТ НА ТЕРИТОРИАЛЕН ПЛАН ЗА СПРАВЕДЛИВ ПРЕХОД

НА

ОБЛАСТ ПЕРНИК

Настоящото резюме е изготвено от екипа на НСОРБ на база публикувания за обществено обсъждане <https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=7007>, проект на Териториален план за справедлив преход (ТПСП) на област Перник.

I.Процес на преход и определяне на най-засегнатите територии в рамките на държавата-членка:

Въгледобивната промишленост по границата между Софийска област и област Перник включва следните две мини - мина Бели брег и мина Станянци. И двете мини доставят лигнитни въглища на ТЕЦ „Бобов дол“ и ТЕЦ „Топлофикация Перник“. През 2020 г. общият брой на наетия персонал възлиза съответно на 148 (от 256 през 2016 г.) служители в мина „Станянци“ и 62 (от 310 през 2016 г.) служители в мина „Бели брег“. В сравнение с потенциално пряко засегнатите работни места в област Кюстендил (2 283 заети през 2016 г. и 1 560 заети през 2020 г.) и област Перник: (256 заети през 2016 г. и 992 през 2020 г.), потенциалният ефект върху въгледобивната промишленост на област София изглежда много по-малък.

Освен това основната характеристика на област Перник е традиционната специализация в производството на желязо, стомана и феросплави, което представлява значителен дял от въглеродните емисии от секторите на СТЕ в областта – 43.13 %. Това е единственият производствен сектор с регистрирани емисии от СТЕ в областта, който се състои от две големи предприятия за производство на стомана – „Стомана Индъстри“ и „Радомир Метал Индъстри“.

Поради това предстоящото въздействие върху загубата на работни места, декарбонизацията и прехода към неутралност по отношение на климата ще бъде значително през периода на етапа и поетапното прекратяване на дейността през 2026 г.

В област Перник най-засегнатата от гледна точка на загубата на работни места е община Перник, която в същото време е основният градски и икономически център на областта. От друга страна, община Радомир е косвено засегната поради основното производство на желязо, стомана и феросплави там, които трябва да бъдат декарбонизирани.

II.Територии, които се очаква да бъдат най-негативно засегнати от прехода:

За да се идентифицират най-засегнатите територии, през 2021 г. бе извършен анализ на шестте статистически региона в страната (NUTS 2), техните 28 административни области (NUTS 3) и съставящите ги общини. Избрани и анализирани бяха и някои други

показатели, пряко свързани със засегнатите работни места в промишлените предприятия, свързани с изкопаеми горива, включително:

- Емисии от енергийните отрасли;
- Производство на въглища;
- Производство на енергия.

Въз основа на това бяха определени три региона, които са най-силно засегнати от прехода и в които понастоящем е съсредоточено производството на въглища и енергия от въглищни ресурси:

Област	Население - общо, 2019 г.	Дял в общото население, 2019 г.	Обезлюдяване, 2010-2015 г.	Обезлюдяване, 2015-2019 г.
Кюстендил	116 915	2%	-12%	-7%
Перник	119 190	2%	-7%	-5%
Стара Загора	313 396	5%	-7%	-3%

Източник: РИС Доклад 3: Доклад за процеса на преход към неутралност по отношение на климата

Сравнителният анализ на демографските данни, профила на икономиката, Брутно добавената стойност (БДС) и засегнатите работни места показва, че **трите района са изправени пред общи тенденции и предизвикателства (напр. обезлюдяване, застаряващо население, доминиране на МСП), но с различен мащаб.**

Териториалното разпределение на пряко засегнатите работни места на общинско ниво в област Перник е съсредоточено в община Перник, докато другата община в областта, засегната от гледна точка на емисиите от ЕСТЕ, е Радомир.

Оценката на областно ниво определи засегнатите територии в следните три категории:

- общини с находища на въглища (лигнитни или кафяви) и минни дейности,
- общини, в които са разположени ТЕЦ на въглища,
- общини, донори на работната сила, която пътува.

В област Перник има концентрация на служители (хиляда души), които са базирани предимно в град Перник и близките села на територията на община Перник.

В заключение, най-засегнатите територии в Югозападния регион са:

Територии с находища на лигнитни въглища, които понастоящем се експлоатират или вече са експлоатирани и се нуждаят от рекултивация (сектор Б по NACE rev. 2 (Номенклатурен код на икономическите дейности)) за преход към неутрална по отношение на климата икономика:

- Община Перник - находища и действащи въглищни мини.

Територии с ТЕЦ, които се нуждаят от рекултивация, промишлена реконверсия и технологично преминаване към друг енергиен източник (NACE rev. 2, сектор D) за преход към неутрална по отношение на климата икономика:

-Община Перник - местоположение на ТЕЦ „Република“ (електрическа мощност - 105 MW, инсталирана топлинна мощност - 502 MW).

Основни донорски територии на пътуващата работна сила:

-Община Перник.

Преходът към неутрална по отношение на климата икономика ще се отрази на териториите в различни аспекти:

- Мините ще се нуждаят от мащабна рекултивация, каквато досега не е имало в България. Обикновено дейностите по рекултивация изискват участието на голям брой работници и отнемат дълъг период от време, като по този начин се създава алтернативно използване на наличния трудов ресурс от мините.
- Рекултивиранияте терени биха били подходящо място за алтернативни инвестиции - например фотоволтаици или кафяви площи, а не за земеделски площи/ земя;
- ТЕЦ „Република“ ще се нуждае от промишлена реконструкция и технологично преминаване към друг енергиен източник, за да се намалят въглеродните емисии, за да продължи да функционира или да бъде спряна през 2027 г.
- ВЕИ, които трябва да заменят капацитета на ТЕЦ „Република“, се изчислява на 105 MW електрическа мощност, 502 MW топлинна мощност - фотоволтаици, зелен водород, геотермална енергия, вятърни турбини или биоетан.
- Настоящата структура на работната сила, наета в секторите В и D на NACE, дава възможност за евентуално пренасочване към нови промишлени дейности (изискващи предимно нискоквалифицирана и средноквалифицирана работна сила).

III. Оценка на икономическото, социалното и териториалното въздействие на прехода към неутрална по отношение на климата икономика на Съюза до 2050 г.:

Населението на област Перник на ниво NUTS 3 наброява 120 426 души (2019 г.). Равнището на безработица е едно от най-ниските в България (4.3%), а средната годишна заплата (11 895 лв.) е под средната за България. Икономическият микс на Перник включва различни отрасли, включително селско стопанство, преработваща промишленост, в т.ч. производство на основно желязо, стомана и феросплави, производство на електрически трансформатори, производство на облекло.

През последните 40 години област Перник е изправена пред структурни, демографски и преходни предизвикателства. Въпреки това близостта на Перник до град София има

сметчаваща роля по отношение на придвижването и работните места. Областта има четвъртата най-ниска БДС сред всички области в България и се нарежда на предпоследно място в Югозападния район с 969 млн. лв. Освен това Перник има малък дял в икономиката на региона на ниво NUTS 2 поради непропорционалния принос на София (столица).

В случая на Перник „агломерационната сянка“ на София може да се превърне в предимство, особено ако се приложат мерки за стимулиране на ежедневната трудова миграция от столицата. Непосредствената близост на област Перник до София би могла да се използва за разширяване на местата за инвестиции извън границите на столицата и двата града да могат да създадат активен агломерационен коридор и коридор за развитие.

Перник е на второ място по брой на работната сила в региона след Кюстендил. Коефициентът на трудова активност в Перник е 77.5%. Перник е една от областите с най-висок коефициент на заетост в България – 70.9%, което се дължи и на минния и енергийния сектор.

Перник е областта с второто най-ниско ниво на безработица в региона NUTS2 – 4.3%, а общият брой на безработните е най-нисък в региона. **В резултат на прехода обаче равнището на безработица ще се повиши. От друга страна, 40 % от всички безработни са без квалификация, 24 % се квалифицират като специалисти, а 36 % са професионални работници.**

Необходимо е прилагането на целенасочени мерки, за да се преодолее въздействието на прехода към неутрална по отношение на климата икономика. Понастоящем близостта до столицата не е фактор за растеж, а по-скоро причина за негативни тенденции като „изтичане на мозъци“, оттегляне на работна ръка и на инвестиции и други регионални предизвикателства.

Представените показатели доказват неблагоприятното икономическо положение на областта в България, което може да се усложни допълнително от загубата на значителна част от БДС, която идва от минния и енергийния сектор (на базата на пряко засегнатите работни места в тези сектори), поради прехода. Освен това е налице непряко въздействие върху предприятията, които взаимодействат с компаниите от минния и енергийния сектор.

Уязвимостта на областта към прехода е значителна, тъй като алтернативните икономически дейности, които биха заменили добива на въглища и производството на енергия от въглища, не могат да компенсират БДС, генерирана понастоящем от минния и енергийния сектор. **Преходът оказва влияние основно върху община Перник.**

Затихващи и трансформиращи се сектори:

Намаляващите сектори в област Перник, които ще бъдат постепенно преустановени, са: въгледобивни дейности, производство на енергия с използване на въглища (вкл. електроенергия, топлинна енергия и пара), с изключение на ТЕЦ за отопление, в случай че докаже, че отговаря на критериите за устойчивост по Директива RED II (икономии на ПГ след 2021 г. >70% и след 2026 г. >80%); доставка на специализирано оборудване за минни машини, инструменти, резервни части и др., възстановяване и третиране на

отпадъци, административна дейност и т.н.); основно производство на желязо, стомана и феросплави, освен ако не прилага широкообхватни мерки за декарбонизация.

Трансформиращите се сектори в област Перник, които ще могат да трансформират своите дейности и да се адаптират към неутралната по отношение на климата икономика, са: ТЕЦ за отопление, в случай че докаже, че отговаря на критериите за устойчивост по Директива RED II (икономии на ПГ след 2021 г. >70% и след 2026 г. >80%); дейности и сектори, които ще бъдат веригата за доставка на фотоволтаични панели, електрическо оборудване и технически елементи за фотоволтаични панели, кабели, инвертори, алуминиеви рамки за фотоволтаични системи, хидролизатори за зелен водород, допълнително оборудване за зелен водороден газ - тръби, клапани, автоматизация и др.

Перник е най-малко засегнатата област поради прехода, но все пак е налице значително въздействие. В това отношение през 2025 г. ще бъдат засегнати общо 500 работни места, през 2026 г. – 1.6 хил. и през 2027 г. - още 500. Освен това концентрацията на индикативния икономически ефект ще доведе до загуба на БДС в размер на 91 млн. лв. на годишна база.

Неблагоприятната структура на уменията на работната сила може да се влоши допълнително от постепенното закриване на интензивни на емисии икономически сектори, което се отнася както за средно, така и за нискоквалифицираните работници. Добивът на въглища и производството на електроенергия и топлоенергия от въглища в областта имат дългогодишни традиции, което предполага, че много служители притежават набор от умения, свързани с промишлеността в областта, и ще се нуждаят от преквалификация, повишаване на квалификацията и основна квалификация, за да отговорят на нуждите на бъдещата икономика.

Новите умения, които трябва да бъдат създадени, трябва да са свързани с чистата енергия и енергийната ефективност, в т.ч. фотоволтаични панели, електрическо оборудване и технически елементи за фотоволтаични панели, кабели, инвертори, алуминиеви рамки за фотоволтаични системи, хидролизатори за зелен водород, допълнително оборудване за зелен водород, геотермално оборудване - тръби, клапани, автоматизация и др. Освен това промишлеността за производство на основно желязо, стомана и феросплави следва да прилага мерки за повишаване на квалификацията и преквалификация за декарбонизация.

Освен това всички останали активни икономически сектори следва да бъдат подкрепени за създаване на нови работни места и прилагане на мерки за декарбонизация, като например производство на чиста енергия и топлинна енергия и мерки за енергийна ефективност, инсталиране на оборудване с по-голям капацитет и намаляване на емисиите на парникови газове и др.

IV. Потребности и цели за развитие до 2030 г. с оглед на постигането на неутрална по отношение на климата икономика на Съюза до 2050 г.

Над 60 % от работната сила в област Перник е с висше, средно и средно професионално образование, което предоставя възможности за пренасочване на заетостта от ниските и средните към средните и средно високите технологии, както и в сектора на услугите.

Област Перник е подписала меморандуми за партньорство с Националната компания „Индуриални зони“ и има индуриални паркове, които са в етап на планиране и изграждане. Област Перник предвижда изграждането на индуриален/ логистичен парк на площ от 346.3 хектара. В момента територията на Индуриална и логистична зона Перник се нуждае от изграждане на сгради, халета и складове.

Потенциал за геотермална енергия има и в област Перник.

Освен това наличието на добре развита и лесно разпознаваема екосистема за научни изследвания и иновации би улеснило значително процеса на диверсификация на икономиката във въглищните райони.

Съвместните научноизследователски и развойни дейности между академичните среди и бизнеса (напр. чрез инкубатори и индуриални кълстери) водят до развитие на нови знания, които са основа за въвеждане на нови технологии и иновации на продукти и процеси. Инфраструктурата за научноизследователска и развойна дейност в област Перник е представена от един университет и може да бъде доразвита.

Едно от основните идентифицирани предизвикателства е необходимостта от укрепване на техническия капацитет на заинтересованите страни (общини, МСП и др.) за подготовка и изпълнение на проекти, финансирани от ЕС. Това може да се постигне чрез създаването на Агенция за регионално развитие, която да улесни процеса и да поеме отговорността за процеса на преход в региона.

Няколко групи работници бяха определени като най-уязвими и засегнати от прехода към неутралност по отношение на климата и към тях трябва да бъде насочена пряката дейност на МГТ. Тези групи включват работниците в местните предприятия за добив на въглища и за производство на енергия и топлинна енергия на базата на въглища, работниците в доставчиците на ТЕЦ и мините, заетите в производството на основно желязо, стомана и феросплави, членовете на семействата на горепосочените групи и младите хора, на които предстои да завършат образованието си до 2030 г.

Изпълнението на мерките по СОП ще доведе до следните резултати:

- Масивна рекултивация на минните участъци с участието на голям брой работници, като по този начин се създава възможност за алтернативно използване на наличния трудов ресурс от мините;
- Осигуряване на подходящи места чрез рекултивация на минните участъци за алтернативни инвестиции - фотоволтаични инсталации или места за отглеждане на отпадъци;
- Преминаване към други енергийни източници с цел намаляване на въглеродните емисии и пълно заместване на капацитета на ТЕЦ „Република“ - 105 MW електроенергия и 502 MW топлинна енергия - с фотоволтаични системи, слънчеви системи за централно отопление като комбинирана система за производство на топлинна енергия и енергия за охлаждане, зелен водород, геотермална енергия, вятърна енергия и биометан;
- Прехвърляне на работни места към нови промишлени дейности в сектори в преход и такива с висок потенциал за създаване на БДС.

V. Вид на предвидените операции и очакваният им принос за облекчаване на въздействието на прехода:

Инициативите в плана за действие за преход се вписват **в три стълба**, които отразяват предизвикателствата и нуждите **на област Перник**.

СТЪЛБ 1: ИНДУСТРИЯ ЗА УСТОЙЧИВИ ЕНЕРГИЙНИ РЕШЕНИЯ

1. Рекултивация на минните терени: Рекултивацията на мините за въглища, включително чрез специално създадено държавно дружество, („Конверсия на въглищни региони“). Планираното създаване на специално държавно предприятие, което да поеме рекултивацията на въглищни мини и да подготви инфраструктура за нови промишлени дейности, ще използва натрупаните досега средства за рекултивация на земя, но също така ще бъде бенефициент за подпомагащо финансиране, което ще покрива нуждите от подходящи дейности по закриване на минни дейност. Очаква се подкрепата да обхване разработването на концепция и цялостен план за рекултивация, както и изготвяне на необходимите проучвания, определянето на най-подходящите методи, в допълнение към действителната рекултивация и ренатурализация/ремедиация/ деконтаминация на терените.

В съответствие с принципа „замърсителят плаща“, подкрепата ще се основава на концесионните договори, както и допълващо финансиране с цел по-нататъшно подобряване на рекултивирани земи за специфични икономически дейности, като например развитие на индустриални зони, изграждане на ВЕИ мощности или устойчиво използване в селското стопанство. Подпомагането е необходимо предвид необходимостта от ускорена рекултивация в резултат на икономическия преход. Мярквата предвижда също така разработването на цялостен общ устройствен план по Закона за устройство на територията, отнасящ се до териториите и свързващи се с област Кюстендил, които подлежат на рекултивация и нанасяне на нови терени, промишлена реконструкция и т.н., вкл. необходимата екологична оценка;

2. Подкрепа за МСП, фокусирани върху научноизследователската и развойната дейност, проектирането и монтажа на фотоволтаични панели: Целта е да се подпомогне производството на фотоволтаични системи, които ще подпомогнат създаването на работни места и БДС, както и енергийния преход в региона, като се използва вече съществуващият инженерен опит и се разработят соларни системи за централно отопление като комбинирани системи за охлаждане и тригенерация на топлинна и електрическа енергия, за да се сведе до минимум отрицателното въздействие на изгарянето на въглища и да започне преобразуването на местната ТЕЦ на Перник, която има най-голяма гъстота на клиентите на централните отоплителни системи в България и същевременно е най-старото съоръжение.

3. Подкрепа за МСП, насочени към инсталации за биогаз (биометан): Целта е да се подкрепи производството на биогаз (биометан), което ще подпомогне създаването на работни места и БДС, както и енергийния преход в региона, като се използва вече съществуващият инженерен опит. Биометанът ще се използва като алтернативно гориво с ниски емисии и създаващо работни места, базирано на органични отпадъци - за промишлени или селскостопански цели. Проектът ще подпомогне намаляването на

емисиите на парникови газове и ще интегрира управлението на отпадъците и енергийните системи в региона.

4. Схема за подпомагане на съоръженията за производство на ВЕИ и зелен водород на мястото на рекултивираните терени: Целта е да се привлече консолидирана собственост върху земя, подходяща за инсталации за производство на енергия от ВЕИ и за производство, а по-късно и за използване на зелен водород. По отношение на технологиите се очаква подкрепата да бъде насочена към пилотни проекти за производство и/или съхранение на зелен водород и за внедряване на ВЕИ. Очаква се въздействието върху заетостта да обхване както етапа на строителство, така и етапа на поддръжка, както и да обучи работници за проекти за ВЕИ и водород в други страни. Тази мярка допълва посочената по-горе мярка за рекултивация на въглищните кариери, както и мерките за насърчаване на ВЕИ и създаване на пътна карта за водорода, предвидени в други фондове на ЕС, които ще подпомогнат декарбонизацията на някои отрасли с интензивно използване на изкопаеми горива, като например металургията.

5. Схема за подпомагане на използването на водород:Подкрепата ще бъде насочена към използването на водорода за съхранение на енергия, като топлинен и/или химически агент. Това включва производство и инсталиране на водородни електрически клетки, хидролизатори за ННО газ за обществено отопление, транспорт и друго водородно оборудване, необходимо за преминаването към водород като енергиен източник.

СТЪЛБ 2: СОЦИАЛНА ПОДКРЕПА И ПОДКРЕПА ЗА ЗАЕТОСТТА

1. Междурегионален център за професионално обучение и образование (ПОО): Преквалификация и повишаване на квалификацията на работниците за новите работни места. Центърът ще бъде насочен към работа с миньори и хора, които сменят работните си места в ТЕЦ-овете. Дейностите могат да включват картографиране на компетенциите на квалификацията, предвиждане на умения, придобиване на нови умения, подобряване на качеството на образованието и квалификацията, подкрепа за бъдещи умения, подкрепа за професионално обучение, обучение на обучители. По отношение на активното подпомагане на търсещите работа лица мерките могат да включват кариерно консултиране и услуги за подпомагане на намирането на работа. Специални мерки, които трябва да се обмислят за групите в неравностойно положение и за младежите.

Специални мерки, които трябва да се обмислят за групите в неравностойно положение и за младежите. Един от центровете ще бъде специално посветен на процеса на рекултивация и други дейности за преход.

Преквалификация и повишаване на квалификацията на съществуващата работна сила и стимулиране на прехода на новоквалифицираните работници към друга работа.

- Компетенции в областта на цифровите технологии/ИКТ: разширяване на предлагането на обучения в областта на цифровите умения и ИКТ.
- Обучения, основани на търсенето (включително на работното място), за дейности в сектори с потенциал за растеж и професии, свързани с прехода към зелена икономика.

СТЪЛБ 3: РАЗНООБРАЗЯВАНЕ НА МЕСТНАТА ИКОНОМИКА

1. Развитие на Индустриална и логистична зона Перник: Подкрепа за разширяване или създаване на индустриални паркове, съсредоточени върху решения в областта на чистите технологии. Ще бъде предоставена и насърчавана подкрепа за специализация в подсектори с най-голям местен потенциал, като например, ориентировъчно, металообработка, каучук и устойчиво използване на пластмаси, производство на хранителни продукти и напитки, производство на електрическо оборудване и технологии за чиста енергия. Подкрепата ще бъде насочена към МСП и стартиращи предприятия. Предвидените допустими разходи включват създаването на нова външна свързваща и вътрешна техническа инфраструктура, както и на социални и административни съоръжения. По-специално, подкрепата може да бъде насочена към съоръжения за местно производство и съхранение на електроенергия (паркове с нулеви емисии), решения за устойчива мобилност, центрове за създаване на мрежи, бизнес инкубатори, образователна и детска инфраструктура, цифровизация и управление на отпадъците. По-конкретно подкрепата ще бъде насочена към по-нататъшното развитие на съществуващата индустриална и логистична зона в Перник. Диверсификация и адаптиране на предприятията към икономическия преход. Целева подкрепа за местните предприятия за адаптиране към техните нужди и ниво на развитие. Подкрепата може да включва подкрепа за закупуване на ново оборудване и осигуряване на специализирано обучение на персонала и за нематериални активи; мерки за енергийна ефективност, както и подкрепа за цифровизацията на предприятията. Ориентировъчно вниманието ще бъде насочено към сектори, определени като приоритетни за региона, като мехатроника, химическа промишленост, селско стопанство, промишлени ИКТ решения, производство на електрически компоненти и чисти енергия.

Мярката също така ще даде възможност за нисковъглеродно свързване на местния транспорт. Понастоящем транспортната инфраструктура е ориентирана към централните северни транспортни коридори на София и Южна Гърция. Следователно, необходимостта от по-добри вътрешни регионални връзки е идентифицирана в съответствие с нуждите и планирането на регионалното развитие. Това ще бъде допълнително уточнено след изготвянето на интегриран генерален план за целия регион. В специфичния пространствен контекст на област Перник най-важните транспортни връзки, които трябва да бъдат подкрепени, са в границите на община Перник, където ще се развиват повечето от новите обекти и дейности. Други важни връзки са тези между Перник и общини с по-голямо население като Радомир и Брезник. Връзките със съседната област Кюстендил биха могли да бъдат подкрепени по линия на инвестициите в рамките на ФСП и развитието в нови икономически дейности.

2. Център за научноизследователска и развойна дейност за промишлеността, подкрепящ услуги като изследователски център за промишлен дизайн и научен център за материалознание: Тази мярка включва подкрепа за сътрудничеството между академичните среди и бизнеса чрез иновативен технологичен център, който ще осигури благоприятна среда за привличане на изследователи и кариерно развитие, както и първокласна инфраструктура за укрепване и надграждане на експертния опит и капацитет за разработване на висококачествени научни резултати и тяхното превръщане в иновативни продукти, системи и услуги. Центърът ще се фокусира върху индустриалния дизайн, както и върху научен център за материалознание. Този център също така ще предоставя целева подкрепа за развитието на научноизследователската и развойната дейност в новосъздадени предприятия и ще осигурява подкрепа за пазарната

реализация на техните изследвания, включително чрез регистрация на интелектуална собственост и развитие на екосистема (насърчаване на предприемачеството, консултантски услуги, бизнес инкубатори)

ХОРИЗОНТАЛЕН СТЬЛЪБ: ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ

- Техническа помощ на МРРБ като управляващ орган (УО) на ПРР 2021-2027 г. за ефективното управление и използване на ФСП. Индикативен неизчерпателен списък на допустимите дейности/ мерки, включително за управление, мониторинг, оценка, визуализация и комуникация:
 - Организиране на периодично обучение на персонала на заинтересованите страни, като работни срещи, учебни пътувания и семинари, насочени към обмен на опит и добри практики. Техническа помощ / консултантски услуги / специализирана експертиза от външни организации / експерти в отговор на специфичните нужди на бенефициентите;
 - Изследвания, предпроектни проучвания, проучвания на потенциала на МСП на областно ниво, други анализи и др. и набор от проекти, свързани с процеса на преход;
 - Подкрепа за добре функциониращ механизъм и изграждане на капацитет на ключови заинтересовани страни за улесняване на прехода към неутрална по отношение на климата икономика

VI. Механизми за управление:

Регионален механизъм за партньорство, чрез създаването на **Областна комисия по Справедлив преход (ОКСП) съвместно за област Кюстендил и Перник.**

ОКСП ще участва на ранен етап за подготовката на проектни фишове, доклади и анализа на постигането на целите на ФСП.

На местно ниво отговорните органи за ТПСП ще бъдат ОКСП за ФСП (със секретариат водещата община в съответните области).

За да се ангажира по-младото поколение в изпълнението на ТПСП, **периодично ще се организират семинари, кръгли маси и посещения на място за ученици от средните училища, студенти и млади висшисти.** Семинарите ще имат за цел да мотивират младежите да останат в региона и да участват активно в диверсификацията на местната икономика чрез различни инициативи за създаване на предприятия, научноизследователска и развойна дейност, образование и заетост.

Матрица за прилагане на ППС

Процес	Срок	Отговорен орган
Мониторинг	2 години	Комитетът за наблюдение на ПРР 2021–2027 г. за цялостния мониторинг на програмата Областните комисии по СП за конкретен мониторинг на ПСП на областно ниво
Отчитане	Годишно	МРРБ (УО на ПРР 2021–2027 г.), подпомагано от Областните комисии по СП, които изготвят доклади за развитието на ПСП на областно ниво
Преразглеждане и изменение	При необходимост	Областните комисии по ПСП и Националния съвет по ПСП (ръководен от МЕ) Допълнително одобрение от Комитета за наблюдение на ПРР 2021–2027 г.
Повторно внасяне (като част от изменението на ПРР 2021–2027 г.)	При необходимост	МРРБ (УП на ПРР 2021- 2027 г.)
Оценка (като част от окончателния доклад за изпълнението)	В края на плановете	МРРБ (УП на ПРР 2021- 2027 г.)